

TOWESSAGAN.

De gamla berättar om tvenne bröder Towe och Matte, som hade sin bostad i Böle, att Towe slog ihjäl sin broder Matte. Byn Böle skulle den tiden endast haft tvenne gårdar: Towe-böle och Mattes-böle. Somliga påstå att namnet Böle uppkommit av bolstad och andra av ödebol d v s ödegård.

Gångna tidens innehavare av Bölesgården hade runan T i bömärke.

Towe skall även hava ägt jord i Usland och än i dag höra grannarna i Böle och Usland tillhoppa i sina gästabud (kalas).

Ungefär år 1503 skall en tvist hava uppstått mellan Towe och Matte. Tvisten upplöstes därigenom, att Towe slog ihjäl Matte.

Sången förmäler, att Toves hustru klagar för sin man, att Matte velat förhindra henne att taga lövkärvar i byns gemensamma mark. Detta torde hava varit början till ovänskapen. Där sambruk av jord förekommer, där förekommer ock trätor. Så ock här!

Vid den här tiden blev gillestugan ej alltid en glädjens och de glada fästernas, utan även någon gång en stridens och vildsinthetens tummelplats, då olösta och ouppgjorda tvister fingo sin lösning och slut.

Så skedde även här vid midvintergilletts ölstämman. Vid ölstämman början gick allt gemytligt och glatt. Men även besannas: När ölet går in, går vettet ut. Towe och Matte började ordkasta och snart började även tvekampen. Den råa styrkan skulle fälla utslaget dem emellan om mitt och ditt och där styrkan och ärbarheten ej kommer till sin rätt där kommer den lönnmördande knivstöten i falskhetens fjät och ändrar den enes liv.

Towe ändade Mattes liv med en knivstöt, och måste för sin ogärning fly från hus och hem. Vart han tog vägen, är okänt. Troligen blev han en skogarnas stigman, som irrade gånglös stig i det okända vida, tills hans dag kom att gå all världens väg, för att samlas till sina fäder.

Genom detta mandröp ödelades de bägge Bölesgårdarna. När de varit utan brukare i 9 år, inlöstes de av några Kärvestaböder år 1512. Sedemera blev Böleskatten söndrad genom brödradelning. En påminnelse härom hava vi än i dag i det att ett Kärvestahemman är upptaget under Böleskatt.